

2.1.2018

Muistio

Aika 19.12.2017 klo 8.15 -10.14
Paikka Cygnaeuksentalo, kokoushuone Helmi
Osallistujat

Työnantajan edustajat:

Tapani Mattila, puheenjohtaja x
Arja Aroheinä x
Eeva Aarnio x saapui klo 8.30
Merja Virtanen, sihteeri x

Varsinaiset jäsenet

Kirsi Hartikainen, JHL -
Sari Puikkonen, SuPer x
Ulla Sinikka Sihvonen, Jyty x, poistui klo 10.02
Anne Puronaho, Tehy x
Eila Heiskanen, Juko/LS -
Anu Halonen, Juko/KVTES x

varajäsenet

Hannu Tuderus -
Sari Harjulampi
Ulla Pietiläinen-Söderholm
Jaana Pollari
Pertti Särkkä -
Marko Tiainen

Asiantuntijat:

Marja-Leena Hannula, Pardia x Kari Komi, Juko
Asko Juuti, työsuojeluvaltuutettu - Sami Haapakoski, työsuojeluvaltuutettu -
Kari Komi, työsuojeluvaltuutettu x Marja Pakkanen, työsuojeluvaltuutettu
Heljä Siitari, pääluottamusmies, juko x poistui klo 10.02
Kaija Haapsalo, pääluottamusmies, koho -
Harri Niemi, kunta-alan unioni -

Esittelijät: Mikael Palola x, Kati Kallimo, saapui klo 8.50, Päivi Hamarus, saapui klo 9.20

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaus kokouksen klo 8.22

2. Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin

3. Tilannekatsaus valmisteluuun

Palveluiden järjestäminen, Mikael Palola

Mikael Palola kertoi, että nyt ei ole vielä konkreettista uutta kerrottavana. Tavoitteena on, että palveluiden järjestämisen määrittelyt ovat tehtynä vuoden loppuun mennessä. Seuraavassa yt-elimien kokouksessa tammikuussa nämä määrittelyt tulevat käsittelyyn. Aineistot julkaistaan netissä kaikille kommentointia varten. Toiveena on, että materiaali käydään läpi huolella, koska järjestämisellä on myös henkilöstövaikutuksia.

Keväällä otetaan enemmänkin kantaa siihen mitkä tehtävät ovat valinnanvapauden piirissä.

Mikael Palola kommentoi, että nyt kerätyssä aineistoissa on vielä paljon nykytilan kuvausta. Viimeistään nyt pitäisi miettiä mitä tuleva maakunta voisi olla. Nyt olisi hyvä valmistella – ottaa kantaa, rohkeasti miettiä uutta. Huomioitavaa on, että vielä ei ole varsinaista maakuntaa – me teemme sen. Nyt pitää irrottaa jalat maasta ja katsoa uuden organisaation näkökulmasta mitä palveluita ja miten tuotamme ne kuntalaisille.

Vielä aineistosta puuttuu tuleva konkreettisuus. Seuraavaksi keskitytään rajapintoihin, yhdyspintoihin eri hallintojen välillä. Sitten mietitään asiakasohjausta/palveluohjausta ja edetään palveluntuottajien kriteereihin. Myös talouden ja kustannusten selvittäminen tulee ensi vuoden aikana, samoin asiakasmäärien selvittäminen. Tämäkin aineisto tulee julkiseen kommentointiin.

Valmisteluvastaavat jatkavat valmistelua koko ajan ja saadut kommentit otetaan huomioon valmistelussa. Esimerkiksi palvelu- ja hoitoketjujen muutokset vaikuttavat myös henkilöstön rooleihin.

Keskustelussa tuli esille mm.

- Keskusteluyhteys tulee olla asiantuntijoihin, ettei jää aukkoja tai päällekkäisyyksiä.
- On haasteellista osata määritellä jokaisen kokonaisuuden reunaehdot siten että tuottajalle jää väljyyttä kehittää toimintaa, työnjakoa jne. Lopputulos on tärkeä, asiakkaan hyvä laadukas palvelu.
- Heljä Siitari totesi, että lausunto annettava 15.1.2018 mennessä, miten tämä prosessi etenee? Miten on huomioitu valinnanvapauslaki ja sen mahdollinen käsittely maaliskuussa?
 - Mikael Palola kommentoi, että koko materiaali tulee julkiseen kommentointiin nettiin ja lisäksi esimiesjakelulla asiasta kerrotaan. Muodollista lausuntopyyntöä ei tehdä. Hoitojen/palveluiden sisältö, hoitoketjut eivät riipu valinnanvapauslain sisällöstä ja aikataulusta.
- Jos sama sääntökirja on omalle tuotannolle ja ulkoiselle tuottajalle, niin mikä on sen sitovuus?
 - Palola vastasi, että kaikki tuottajat ovat samalla linjalla ja heidän vaatimukset ovat samat. Sääntökirja vähän huono sana, mutta siinä määritellään roolituksia, vastuita ja korvaukset. Myös oma tuotanto saa samoilla perusteilla rahaa kuin ulkoinen palveluntuottaja. Sääntökirja elää ajassa, muutokset mahdollisia. Tavoitteena on saada maakuntaan keskitetty asiakkaiden hallinta ja asiakkaan ohjaus.
- Kentällä tilanne on vähemmän selkeä konkretian puuttumisen vuoksi. Toivottavasti tämä materiaali tuo kentälle sitä kaivattua konkreettia.
- Jos otetaan ennen maakuntaa käyttöön uudet hoitoketjut, niin miten se onnistuu käytännössä? Kunnat vielä tuottavat palveluita ja päätösvalta on siellä. Ketju katkeaa siihen todennäköisesti.
 - Kunnilla on päätösvalta asiassa. Mitä parempia malleja meillä on, sitä varmemmin se onnistuu ennen maakunnan perustamista ja kunnat ottavat niitä käyttöön. Kati Kallimo kertoi, että jo nyt on yhtenäisiä käytäntöjä kuntien kanssa. Valmiutta on olemassa, kuten hankkeiden kautta vanhuspalveluissa (Kuko-hanke) ja lasten ja nuorten palveluissa (Lanu-hanke). Steppi ei enää ole niin iso. Talous tietenkin asettaa haasteita.
- Tuottajalla pitää olla osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö, riittävällä mitoituksella.
- Osa henkilöstössä on järjestäjän puolella. Kokonaisuus rakennetaan siten, että meillä on hyvät edellytykset onnistua työssä! Järjestäjästä on saatava riittävän vahva. Tämä on yhteinen haaste. Myös sen huomioiminen, että rakentava kritiikki on hyvästä.
- Henkilöstö tuottaa palvelun, järjestöjen näkökulmasta on tärkeää, että osaava, ammattitaitoinen henkilöstö tuottaa palvelun.
 - Nyt on varmistettava, että oma henkilöstö pystyy tuottamaan palvelun, mm kelpoisuuksista on pysyttävä keskustelemaan. Tosin tämä on osin myös lainsäädännöllinen asia.
- Tuomme valmisteluun henkilöstönäkökulman, mutta me tuodaan myös rajapinnasta asiakasnäkökulma. Katsomme asiaa kahdesta suunnasta.
- Esimerkiksi sairaanhoitopiirissä kelpoisuuksia on vapautettu, siten miten lainsäädäntö on sen mahdollistanut. Jatkossa voi olla, että tarvitaankin korkeamminkin koulutettua henkilöstöä.
- Järjestäjän tulee olla vahva. Pelkoa on, että edetään liian nopeasti, asia on uusi. Kriteerit ja sääntöpohjaa on luotava, tämä vaatii aikaa. Määrittely on kuitenkin hyvästä. Sääntökirja tulee olemaan paksu, sisältää paljon määrittelyitä. Yllättäviäkin vastuita on tulossa järjestäjälle.

Miten kaikki tämä keskusteltu sanotetaan määrittelyksi ja mitä sillä saadaan kuntalaisille. Oleellista ei ole henkilöstörakenne, nimikkeet vaan lopputulos mitä sillä kansalaisille saadaan.

Palvelutuotannon valmistelusta Kati Kallimo

Kati Kallimo kertoi syksyn 2017 tehtävistä:

Kärkihankkeina edistetään maakuntauudistusta. Kotihoidon hanke menossa hyvää vauhtia eteenpäin. Pooli etenee. Lape-hanke etenee myös. Haasteellinen, monisyisempi, rajapintoja enemmän kuin kuko-hankkeella. Hankkeen tavoitteita täytyy vielä tarkentaa. Kati Kallimo totesi, että Keski-Suomi on saanut hyvin rahoitusta valtiolta hankkeisiin.

Lisäksi valmistelua on tehty mm näissä kokonaisuuksissa:

- Liikelaitos- ja yhtiöittämisselvitykset ovat vielä teoriallasolla ja sitä työtä jatketaan.
- Real keskustelualusta käyttö syksyn aikana ja henkilöstötilaisuuksia kentällä.
- Yhteistyötä on tehty järjestämisen tahon kanssa.
- Tukipalveluiden valmistelu

Valinnanvapauspilotti - valmistelutilanne, Kati Kallimo

Lainsäädännöllinen tausta

90§ Suora valinta sote-keskus ja suunterveydenhuolto

91§ Asiakassetelipalvelut ja henkilökohtainen budjetti

Ajankohta 1.7.2018 – 31.12.2019, hakuaika pilotteihin käynnistyy tammikuun alussa ja päättyy 28.2.2018. Valtio varannut rahaa valinnanvapauspilottien toteuttamiseen vuosina 2018 ja 2019 100 miljoonaa euroa. Tarkemmat hakuohjeet julkaistaan joulukuun 2017 aikana. Vielä ne eivät ole tulleet.

Keski-Suomi jatkaa pilottihakemuksen valmistelua. Suunterveydenhuolto on ilmaissut halukkuutensa pilottiin. Asia on harkinnassa. Pilotit ovat uuden lain toimeenpanoa

Valtion rahoitus myönnetään nykyiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Jyväskylä on hallinnoiva taho nykyisissä hankkeissa. Paljon on vielä avoimia kysymyksiä, kuten miten maksatus hoidetaan? Miten korvaukset maksetaan? Huomioitava on, ettei kuntien sote-kustannukset saisi pilottin vuoksi kasvaa.

Järjestäminen ja tuottaminen on erotettava pilotissa ja vastuulliset järjestämisen vastuusta on nimettävä. Tässä on aloitettava yhteisen brändin muokkaus tulevaa maakuntaa ajatellen.

Pilotissa tarvitaan muutosjohtamista. Henkilöstövaikutuksia on mietittävä jo pilottia varten ja sen aikana. Keinoja ovat mm. liikkuminen, sijaistaminen (oma), mutta tähän on luotava pelisäännöt.

Nyt valinnanvapauskokeilu ei ole vaikuttanut henkilöstöön tässä vaiheessa Jyväskylässä. Palveluun pääsy on asiakkaan näkökulmasta on nopeutunut.

Pilottihakemuksen alustava aikataulu:

- Asiantuntijajyöryryhmän työpajat 5.12 ja tammi- ja helmikuussa
- Maakuntavaltuuston seminaari 12.1
- Maakuntahallitus 26.1 ja 16.2
- Maakuntavalmistelun jory 7.12, tammi- ja helmikuussa
- Sote-johtajien työkokous 17.1 ja helmikuussa
- Kunnanjohtajakokous 30.1 ja 22.2
- Maakunnan ennakoiva yhteistoimintaelin

Anne Puronaho tiedusteli tarkemmin henkilöstön liikkuvuudesta. Se mitä tällä tarkoitetaan, on olennainen asia työntekijöiden näkökulmasta ja siihen on luotava pelisäännöt.

Kati Kallimo avasi tarkemmin, että se tarkoittaa eri toimipisteiden välillä liikkumista. Tämä keskustelu on avattava ja luotava pelisäännöt liikkumisen laajuudelle. Huomioiden myös sen, että pilottivaiheessa työnantaja ei ole yksi ja sama taho. Mutta liikkuvuus on myös henkilöstön etu. Pelisäännöt on kuitenkin luotava, pohdittavaa on.

Heljä Siitari kysyi sosiaaliohjauksesta, onko siinä mahdollisuus pilotoida uutta mallia Jyten omassa pilotissa. Sosiaaliohjausta pitää kehittää. Kati Kallimo toteisi tämän asian olevan valmistelussa mukana.

Strategian valmistelutilanne, Tapani Mattila

Jätetään strategia asia seuraavaan kokoukseen.

Henkilöstönäkökulma, Arja Aroheinä

Esimiehiä on muistutettu yhteistoiminnasta. KS2020 sivuilla on yhteistoimintamateriaalia ja esimieskirjeessä on linkit materiaaliin. Keskeisin viesti on, että luovuttavien organisaatioiden on otettava maakuntauudistus pysyväisaiheeksi yhteistoimintaelimiin. Huomioitavaa on, että esimerkiksi valinnanvapauspilotti on käsiteltävä yhteistoiminnassa. Tähän tehdään vielä tukimateriaalia.

Luovuttavalla organisaatiolla on vastuu yhteistoiminnassa ja muokattava tätä valmista materiaalia omaan tarkoitukseensa sopivaksi sisällöillä täydentäen.

Kehittäjäverkostolla oli yhteinen tilaisuus, jossa Pirjo Peräaho vastasi kysymyksiin maakuntavalmistelusta. Myös tälle verkostolle on avattu REAL käyttöön.

Päivi Hamarus kommentoi, että oli positiivista, miten nopeasti tilaisuudessa löytyi yhteinen tekeminen ja hyvä henki.

Arja Aroheinä totesi, että työntekijöillä on työyhteisön kuuntelemisten perusteella paljon konkreettisia kysymyksiä, esimerkiksi

- Missä työpiste on jatkossa?
- Mikä on jatkossa työehtosopimus?
- Miten palvelussuhteen ehdot?

Nämä asiat eivät vielä ole selvillä.

Luottamusmies- ja työsuojeluverkoston tapaamiset ovat helmikuussa. Esimiesverkoston tapaamiset tammikuussa. Tilaisuuksissa jätetään tilaa keskustelulle, tutustumiselle ja verkostoitumiselle.

Arja Aroheinä kertoi, että Uuden HR:n rakentumista on mietitty henkilöstötyöryhmässä. Jokainen maakunta miettii tämän itse, mutta KT antaa mahdollisuuden verkostoitua valtakunnan tasolla. Osallistuminen myös Keski-Suomesta. Keski-Suomessa lähdetään miettimään työkykyjohtamista. Tähän on perustettu työryhmä, jota vetää Riitta Hallberg. Asia käsitellään henkilöstötyöryhmässä ja myös yhteistoimintaelimessä. Esille tuli vielä kysymys siitä, miten nyt tämän muutoksen aikana muutostuen tarpeeseen vastataan. Arja Aroheinä vastasi, että on ajateltu niin, esimiesten kautta tuetaan perushenkilöstöä. Kevan hankkeessa yhtenä teemana on mieli mukaan muutokseen. Lisäksi esimiehille annetaan välineitä suorituksen johtamiseen.

Tapani Mattila kommentoi, että työhyvinvoinnin näkökulma tulee olemaan maakunnan osalta keskeisessä roolissa. Halutaan rakentaa maakunta, jonka keskiössä on hyvinvointi.

Yleisötilaisuuksia koko henkilöstölle yhteisesti ei ole tässä vaiheessa suunniteltu, niiden käytännön toteuttaminen on hankalaa.

Sovittiin, että lisätään esimieskirjekeluun tämä ryhmä ja varajäsenet.

Tutkimus, innovaatio, koulutus, kehittäminen, ennakointi, Päivi Hamarus

Toimeksianto tuli johtoryhmältä laatia tarkempi suunnitelma ja ehdotus, siitä

1. miten TIKKE-tehtävät huolehditaan palveluiden **järjestämisen** näkökulmasta
2. millaiset ovat toiminnan rakenteet maakunnassa ja suhteessa yhteistyöalueeseen
3. miten yhteistyö ja työnjako suhteessa kuntiin, koulutus- ja tutkimusorganisaatioihin, kolmanteen sektoriin ja muihin sidosryhmiin huolehditaan
4. miten TIKKE-tehtäviä ohjataan, seurataan ja arvioidaan.

Suunnitelman tulee kattaa sekä **sosiaali- ja terveystalvet, että kaikki muut maakunnan palvelut**.

Ollakseen vahva maakuntajärjestäjä tarvitsee tuekseen vahvan tutkimus, innovaatio, koulutus, kehittäminen ja ennakointi (TIKKE) -toiminnon.

Järjestäjän rooli maakunnan TIKKE-toiminnassa on strateginen, koordinoiva ja uutta mahdollistava.

Maakunnan strategian tulee perustua arvioon maakunnan nykytilasta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista maakunnan tehtävien toteuttamiseen. TIKKE luotaa ennakoitujen todennäköisiä tulevaisuuksia ja uurttaa uraa strategialle. TIKKE-toiminto estää siiloutumista ja yhdistää maakunnan toiminnot innovatiivisesti.

TIKKE-toiminnon näkökulmasta asiakaspalaute, kytkennät strategiseen osaamiseen ja henkilöstöpalautte ovat keskeisiä tuloksellisuuden ja jatkuvan kehittämisen kannalta. Järjestämisen näkökulmasta TIKKE-toiminto tarkoittaa mm. maakunnan elinvoimaisuudesta huolehtimista, palvelutuotannon tavoitteiden ja kriteereiden asettamista, seuranta ja arviointia, verkostoyhteistyötä ja esimerkiksi asiakastarpeiden selvittämistä.

4. Muut asiat

Superin varajäsen Merja Pöyhönen (merja.poyhonen@viitasaari.fi)

Seuraava kokous keskiviikkona 24.1 klo 14-16, Cygnauksentalo, kokoushuone Anni

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.14